

SDS

Zelfonderzoek voor opleidings- en loopbaankeuze

Voornaam: _____

Achternaam: _____

Leeftijd: _____ Vrouw Man

Geboortedatum: __ __ __ __ __ __

Invuldatum: __ __ __ __ __ __

Inhoud

1	Inleiding	5
2	De SDS – persoonsgegevens	7
3	De SDS – de test	9
4	Je persoonlijke code	22
5	Betekenis van de codes	23
6	De persoonlijkheidstypes van de SDS	25
	Het realistische type	25
	Het explorerende type	26
	Het artistieke type	27
	Het sociale type	28
	Het ondernemende type	29
	Het georganiseerde type	30
7	De beroepenzoeker	31
8	En dan? Tips en opdrachten voor het vervolg	33
9	Het beroepenoverzicht per type	35
	Realistische beroepen	35
	Explorerende beroepen	37
	Artistieke beroepen	41
	Sociale beroepen	43
	Ondernemende beroepen	47
	Georganiseerde beroepen	50
10	Het beroepenoverzicht op alfabet	52

---

1 Inleiding

Het doel van de SDS is om mensen te ondersteunen bij het maken van opleidings- en loopbaankeuzes. De test is een hulpmiddel voor iedereen die zich oriënteert op een (vervolg-)opleiding, een andere functie of nieuwe loopbaan.

Dit testboekje richt zich op de keuze voor een beroep op hbo-niveau of hoger. In dit testboekje vind je de test en een beroepenzoeker.

Volgens het goed onderzochte, wetenschappelijke REASOG-model van dr. John Holland kunnen mensen worden ingedeeld in zes persoonlijkheidstypes. De uitkomst van de test geeft aan welke persoonlijkheidstypes het meest op jou van toepassing zijn. Dezelfde indeling van persoonlijkheidstypes kan ook gebruikt worden voor beroepen. Op deze manier helpt de SDS mensen om beroepen te vinden die het best aansluiten bij hun persoonlijkheid.

De meeste mensen willen op twee manieren geholpen worden bij de keuze van hun beroep of loopbaanplanning: ze willen zekerheid dat ze de juiste keuze maken én ze willen zeker zijn dat ze geen andere, meer gewenste mogelijkheden over het hoofd hebben gezien.

Niets en niemand kan deze absolute zekerheid bieden. Er blijven altijd risico's bestaan. Verkeerde keuzes kunnen wel beperkt worden. Een manier om dat te doen is de resultaten van de SDS nader te bestuderen.

De inhoud van dit SDS-testboekje bestaat uit:

1. De test
2. Toelichting op de resultaten
3. Tips en opdrachten voor het maken van een loopbaankeuze
4. De beroepenzoeker vanaf hbo-niveau, gesorteerd op code
5. De beroepenzoeker vanaf hbo-niveau, gesorteerd op alfabet

Na het invullen van de test bereken je zelf de uitslag. Dit leidt tot jouw persoonlijke code die aangeeft op welke combinatie van de zes persoonlijkheidstypes je het meeste lijkt. Met deze persoonlijke code kun je daarna met behulp van de beroepenzoeker je mogelijke beroepen in kaart brengen.

ACTIVITEITEN

Hieronder worden verschillende activiteiten beschreven.

Kruis **Ja** aan bij de dingen die je leuk vindt om te doen en bij de dingen die je wel eens zou willen proberen. Kruis **Nee** aan als je iets liever niet zou willen doen.

	JA	NEE
Huishoudelijke apparaten repareren	☐	☐
Auto's repareren	☐	☐
Een houten kastje maken	☐	☐
Leren lassen	☐	☐
Een dimmer voor een lamp installeren	☐	☐
Machines of apparaten bedienen	☐	☐
Lessen in technisch tekenen volgen	☐	☐
Een computer of laptop installeren	☐	☐
Een schutting herstellen	☐	☐
Met elektrisch gereedschap werken	☐	☐
Leren over computeronderhoud	☐	☐
R Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

	JA	NEE
In een laboratorium werken	☐	☐
Een wetenschappelijke theorie bestuderen	☐	☐
Op basis van een theorie een praktisch probleem oplossen	☐	☐
Leren over geavanceerde data-analyse	☐	☐
Leren programmeren	☐	☐
Documentaires of online video's over het ontstaan van de aarde of een zonnestelsel bekijken	☐	☐
Technische problemen bestuderen	☐	☐
Aan een wetenschappelijk project werken	☐	☐
Een scheikundige proef doen	☐	☐
Proberen de oorzaak van een probleem te ontdekken	☐	☐
Een ingewikkeld probleem oplossen	☐	☐
E Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

	JA	NEE
Tekenen of schilderen	☐	☐
Meubels, kleren of posters ontwerpen	☐	☐
Een schilderij of fotoportret van iemand maken	☐	☐
Muziek componeren of arrangeren	☐	☐
Met een ervaren kunstenaar samenwerken	☐	☐
Voor anderen optreden (dansen, zingen, acteren, etc.)	☐	☐
Een poster ontwerpen	☐	☐
Gedichten lezen of schrijven	☐	☐
Een winkelinrichting bedenken	☐	☐
Een cursus webdesign volgen	☐	☐
Een korte videofilm maken	☐	☐
A Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

	JA	NEE
Anderen helpen met hun persoonlijke problemen	☐	☐
Meewerken aan een project om jeugdcriminaliteit tegen te gaan	☐	☐
Een cursus coaching of loopbaanbegeleiding volgen	☐	☐
Kinderen leren lezen	☐	☐
Vrijwilligerswerk doen	☐	☐
Voor kleine kinderen zorgen	☐	☐
Activiteiten doen met mensen met psychische problemen	☐	☐
Vrijwilligerswerk doen voor een non-profit organisatie	☐	☐
Mensen met een verstandelijke beperking helpen tijdens hun vakantie	☐	☐
Werken in een asielzoekerscentrum	☐	☐
Opvoedkundige televisieprogramma's of online video's kijken	☐	☐
S Activiteiten Totaal		<input type="text"/>

4 Je persoonlijke code

Tel voor elk onderdeel het aantal kruisjes onder Ja op en noteer vervolgens de scores in onderstaand overzicht. Tel voor de totaalscore vervolgens alle R's, alle E's, alle A's, alle S'en, alle O's en alle G's op.

	R	E	A	S	O	G	
Activiteiten (pagina 10-12)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Vaardigheden (pagina 13-15)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Beroepen (pagina 16-18)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Eigenschappen en waarden (pagina 19-21)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Totaalscores (tel de vier R scores, de vier E scores etc. op.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

De letters met drie hoogste totaalscores vormen samen jouw persoonlijke code. Noteer de letters met de drie hoogste totaalscores in onderstaande vakjes. Heb je gelijke scores, schrijf dan beide in hetzelfde vakje.

JOUW PERSOONLIJKE CODE:

Zit er een groot verschil tussen de scores, dan kan het zijn dat de hoogst scorende types beduidend meer bij je passen. Zit er een klein verschil tussen de scores, dan moet je ook naar de andere persoonlijkheidstypes kijken.

---

5 Betekenis van de codes

Volgens het goed onderzochte wetenschappelijke model van dr. John L. Holland kunnen mensen worden ingedeeld in zes persoonlijkheidstypes: het Realistische, Explorerende, Artistieke, Sociale, Ondernemende en Georganiseerde type. Dezelfde indeling kan ook gebruikt worden voor beroepen en opleidingen.

Op de volgende pagina's vind je een toelichting op de verschillende persoonlijkheidstypes en de daarbij behorende beroepen. Lees alle types goed door en bekijk of de persoonlijkheidstypes die passen bij jouw persoonlijke code inderdaad de drie types zijn waarmee je de meeste overeenkomsten hebt.

Bedenk wel dat ieder persoon een combinatie van types is! Er zijn maar weinig mensen die overeenkomst vertonen met exact één type.

Wil je meer weten over de betekenis van de codes?

Als je goed kijkt naar de uitslag van de test zie je dat de totaalscore is opgebouwd uit deelscores. Deze deelscores kunnen een andere uitkomst hebben dan de totale score. Er kan bijvoorbeeld een verschil zitten in wat je doet (activiteiten) en wat je belangrijk vindt (waarden).

Voor elk testonderdeel kun je een aparte code aflezen. Kijk bijvoorbeeld naar de drie letters waar je het hoogst op scoort bij het testonderdeel 'Activiteiten'. Eventueel kun je deze code ernaast opschrijven op het aangegeven lijntje. De codes die voortkomen uit de eerste twee testonderdelen (Activiteiten en Vaardigheden) zeggen iets over jouw concrete interesses en bezigheden. Bij je beroepskeuze is het van groot belang dat je een beroep kiest dat past bij jouw interesses en vaardigheden.

De twee volgende codes (Beroepen en Eigenschappen en waarden) zeggen iets over jouw toekomstbeeld en eigenschappen.

Hierna volgen de persoonlijkheidstypes met de daarbij behorende toelichting. Lees dit goed door voordat je op zoek gaat naar beroepen die hierbij passen.

6 De persoonlijkheidstypes van de SDS

HET REALISTISCHE TYPE

Interesses	Houdt van afwisselende, praktische en uitvoerende werkzaamheden. Werkt graag met de handen, met machines, gereedschap, materialen, planten en dieren.
Vaardigheden	Heeft technisch inzicht en een praktische, handvaardige aanleg.
Waarden	Hecht waarde aan financiële waardering voor lichamelijke inspanning en zichtbare resultaten, eerlijkheid en gezond verstand.
Eigenschappen	Conformistisch, nuchter, bescheiden, praktisch, direct, eerlijk, natuurlijk, verlegen, oprecht, materialistisch, vasthoudend, zuinig.

REALISTISCHE WERKOMGEVING

Vereist	Fysieke en praktische vaardigheden, machines, gereedschap en materialen gebruiken.
Beloont	Regels volgen en concrete resultaten behalen.
Waarden en stijl	Praktisch, productief en concreet, sterk en avontuurlijk.
Activiteiten	Fysiek en praktisch, machines, gereedschappen en materialen gebruiken.
Beroepsgroepen	Bouw, handwerk, techniek, agrarisch en buitenwerk.
Beroepen	Industrieel ontwerper, bodemkundig onderzoeker, ergonom, planoloog, vliegtuigmechanicus, ingenieur civiele techniek.

7 De beroepenzoeker

In hoofdstuk 9 vind je het beroepenoverzicht per lettercombinatie. Gebruik hierbij je persoonlijke code van drie letters die je in hoofdstuk 4 hebt vastgesteld.

Ga op basis van je totaalscore op zoek naar beroepen die je interessant lijken. In de beroepenzoeker zijn de beroepen eerst gesorteerd op lettercode.

Hierna vind je dezelfde beroepen opnieuw, maar dan ingedeeld op alfabet. Hier kun je de beroepen die je van tevoren interessant leken opzoeken en zien welke code daarbij hoort.

Een belangrijke doelstelling van deze test is om je meer keuzemogelijkheden te geven en je beroepen te laten ontdekken die je nog niet kent.

Soms staan er bij een beroep twee codes. In dat geval zijn beide codes van toepassing op dit beroep en is het aan de organisatie of de werknemer zelf waar zij de nadruk willen leggen.

Hieronder zie je een voorbeeld van hoe de beroepenzoeker is opgebouwd.

SDS CODE	BEROEP
A G E	Grafisch vormgever
A E G	Muziekwetenschapper
A O S	Journalist

Opdracht: Beroepen ontdekken

Ga in de beroepenzoeker op zoek naar elke mogelijke volgorde van jouw drielettercode om zo te garanderen dat je alle mogelijke beroepen verkent. Als jouw code bijvoorbeeld ESG is, kijk dan naar alle ESG, EGS, SEG, SGE, GES en GSE beroepen. Vervolgens markeer je beroepen waar je meer over zou willen weten. Schrijf deze hieronder op.

Beroepen waar ik meer over zou willen weten:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

9 Het beroepenoverzicht per type

REALISTISCHE BEROEPEN

Interesses	Houdt van afwisselende, praktische en uitvoerende werkzaamheden. Werkt graag met de handen, met machines, gereedschap, materialen, planten en dieren.
Vaardigheden	Heeft technisch inzicht en een praktische, handvaardige aanleg.
Activiteiten	Fysiek en praktisch, machines, gereedschappen en materialen gebruiken.

SDS CODE	BEROEP
RAE	Landschapsarchitect
RAG	Glaskunstenaar
RAG	Toneeltechnicus
RAO	Art director tv/film
RAO	Beeldhouwer
RAO	Chef-inspiciënt (rekwisiteur)
RAO	Kunst-, sier- en restauratiesmid
RAO	Land- en tuinbouwtekenaar
RAS	Cameraman
REA	Cultuurtechnicus
REA	Industrieel ontwerper
REA	Tandtechnicus
REA	Tuin- en landschapsarchitect
REA	Tv technicus
REG	Betonconstructeur
REG	Bodemkundig onderzoeker
REG	Boordwerktuigkundige (vliegtuig)
REG	Constructeur bouwkunde
REG	Constructeur civiele techniek
REG	Constructeur installatietechniek
REG	Constructeur machines/ gereedschappen
REG	Constructeur pijpleidingsystemen
REG	Constructeur scheepsbouw
REG	Constructeur vliegtuigbouw
REG	Constructeur voertuigbouw

SDS CODE	BEROEP
REG	Ergonoom
REG	Gieterij ingenieur
REG	Hardware engineer computertechniek
REG	Helikopterpiloot
REG	Kunststoftechnoloog
REG	Machinebouwingenieur
REG	Mechatronica
REG	Medisch technicus
REG	Micro-elektronicus
REG	Planoloog
REG	Technisch tekenaar
REG	Vliegtuigmechanicus
REO	Autotechnicus
REO	Elektrotechnicus
REO	Houttechnoloog
REO	Ingenieur civiele techniek
REO	Irrigatiedeskundige
REO	Landbouwtechnicus
REO	Machinebouwingenieur
REO	Maritiem officier
REO	Militair piloot
REO	Piloot
REO	Vliegtuigtechnicus
RES	Applicatiebeheerder
RES	Levensmiddelen-technoloog